

Historicky první Cenu rektora za posilování dobrého jména ZČU v zahraničí obdržel Jan Záhořík

4.1.2023 - Šárka Stará | Západočeská univerzita v Plzni

Afrikanista Jan Záhořík z Fakulty filozofické (FF) Západočeské univerzity v Plzni (ZČU) se stal prvním držitelem Ceny rektora za posilování dobrého jména ZČU v zahraničí. Nové ocenění ZČU má vyzdvihnout význam aktivit přesahujících hranice ČR. Cenu může rektor udělit v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu či za společenský přínos.

Doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D., který působí na katedře blízkovýchodních studií FF, patří v současné době k nejvýznamnějším evropským afrikanistům. Zaměřuje se na oblast subsaharské Afriky, zejména na Etiopii. Ocenění rektora v oblasti internacionalizace převzal za dosažení mimořádných výsledků v oblasti vědy a výzkumu.

„Jan Záhořík je mezinárodně uznávaným odborníkem, zabývajícím se zeměmi východní Afriky. Vážím si nejen toho, že jako člen mezinárodních vědeckých týmů skvěle reprezentuje Západočeskou univerzitu v Plzni, ale také že přispívá k naší informovanosti o tomto specifickém regionu a svými vědecko-výzkumnými aktivitami usiluje o jeho pozitivní vývoj,“ říká rektor Miroslav Holeček, který ve středu 4. ledna předal Janu Záhoříkovi Cenu rektora za posilování dobrého jména ZČU v zahraničí. Nominaci na ocenění podal děkan FF David Šanc a 13. října 2022 ji projednala Vědecká rada ZČU.

„Zahraniční aktivity Jana Záhoříka jsou velmi komplexní a zahrnují nejen vědeckou a publikační činnost, ale i oblast vzdělávání. Je tak vynikajícím příkladem naplňování principu internacionalizace,“ připomíná prorektorka pro internacionalizaci Dita Hommerová.

Ocenění v oblasti internacionalizace je zcela nové, uděluje se na základě návrhu některé ze součástí ZČU. Jeho nositelem se může stát kdokoli ze zaměstnankyň a zaměstnanců ZČU, kdo svými aktivitami významně přispívá k posilování dobrého jména ZČU v zahraničí, a to v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu nebo ve sféře společenské. Návrh projednává Vědecká rada ZČU a poté o ocenění rozhoduje rektor. Ocenění je spojeno s finanční odměnou ve výši 50 tis. Kč.

Autorem samotné ceny, vyrobené z kararského mramoru, je Martin Verner, vedoucí ateliéru Kov a šperk Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU. Na základě jeho návrhu byl objekt, znázorňující stylizovaný glóbus se zlatým logem ZČU uprostřed, vyřezán ve výzkumném centru RTI.

Jan Záhořík působí na ZČU od roku 2008. Absolvoval tři desítky výzkumných, přednáškových a cestovatelských pobytů v Etiopii, Súdánu, Keni, Rwandě, Burundi a Maroku. Přednášel na dvou desítkách univerzit v Evropě, USA a Africe. Je autorem několika monografií, např. *Dějiny Rwandy a Burundi* (Praha, 2012); *Ohniska napětí v postkoloniální Africe* (Praha, 2012); *Belgický kolonialismus v Africe* (Plzeň, 2016), a spolueditorem několika knih, např. *The Horn of Africa since the 1960s: Local and International Politics Intertwined* (New York, 2017) či *Colonialism on the Margins of Africa* (New York, 2018).

Jakožto člen mezinárodního výzkumného týmu je Jan Záhořík jedním z devíti editorů a zároveň autorem či spoluautorem tří kapitol vloni vydané monumentální publikace *Routledge Handbook of the Horn of Africa*, která představuje komplexní přehled současného výzkumu týkajícího se nejvýchodnější části Afriky, nazývané Africký roh.

Výsledkem budování společných vědeckých kapacit s univerzitou v Pavii je taktéž v roce 2022 vydaná monografie, pod níž je společně s Janem Záhoříkem podepsán Antonio Morone, *Histories of Nationalism beyond Europe*, která zkoumá podoby nacionalismu v různých regionálních a historických prostředích.

Díky Janu Záhoříkovi je ZČU členem mezinárodního konsorcia projektu Saha, podpořeného programem Erasmus+, jehož cílem je prostřednictvím zvýšení kvality vzdělávání ve zdravotnických oborech v Libyi přispět k modernizaci tamního systému zdravotní péče.

Jan Záhořík dlouhodobě iniciuje a koordinuje spolupráci ZČU s univerzitami a jinými institucemi v Africe, Evropě a USA. Díky jeho aktivitám se uskutečnila řada studentských studijních pobytů v zahraničí, např. v Etiopii, Zambii, Súdánu či Keni. Zahraniční kontakty Janu Záhoříkovi umožnily například také vytvořit mezinárodní konsorcium a podat žádosti o evropské projekty Horizon Europe. V rámci mezinárodních týmů zaměřených na Etiopii rozvíjí Jan Záhořík perspektivní interdisciplinární spolupráci odborníků z oblasti společenských a přírodních věd.

<https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=5020>